

ЕЛЕКТИВНИЙ КУРС З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ «МОЯ ФРАНЦІЯ»: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Є. В. Долинський, к. пед. н.

Основне призначення елективного курсу з французької мови «Моя Франція» – інтенсивний розвиток комунікативної компетентності, для поглибленого вивчення предмета, а також для подальшого її використання у майбутній професійній діяльності. Окрім того, елективний курс має на меті сформувати у старшокласників більш усвідомлені мотиви до її вивчення, вдосконалити іншомовну комунікативну компетентність відповідно до змісту елективного курсу, а саме:

мовну компетенцію – уміння використовувати лексико-граматичний матеріал в обсязі, що відповідає шкільному профільному рівню, який є особливим для обраної сфери спілкування у межах змісту елективного курсу;

мовленнєву компетенцію – елективний курс навчить старшокласників мовленнєвої поведінки в деяких ситуаціях професійного спілкування;

соціокультурну компетенцію – у межах курсу виникає потреба ознайомити учнів з особливостями міжкультурної комунікації, на основі якої будуватиметься спілкування з носіями мови;

компенсаторну компетенцію – має допомогти учню в ситуації, що виникає через брак необхідних мовних і мовленнєвих засобів;

навчально-пізнавальну компетенцію, що асоціюється з умінням коректно використовувати іншомовні знання, навички і вміння для набуття необхідного досвіду у відповідній галузі.

Відповідно до цілей і завдань профільного навчання у старшій школі елективний курс з французької мови «Моя Франція» забезпечуватиме виконання таких основних функцій:

1) розширювати і поглиблювати зміст базового курсу, оволодіння яким здійснюється на мінімальному загальноосвітньому рівні, що дозволяє підтримувати вивчення суміжних навчальних предметів на профільному рівні або отримувати додаткову підготовку для складання випускного іспиту з обраного навчального предмета;

2) поглиблювати зміст профільного курсу з урахуванням освітнього пріоритету школи або групи учнів із метою засвоєння предмета на рівні, необхідному для складання іспиту/тесту до вищого навчального закладу;

3) сприяти задоволенню широкого спектра пізнавальних інтересів учнів старших класів у різних галузях діяльності людини.

Актуальність запланованого дослідження зумовлена трансформаційними процесами, що відбуваються в освітній галузі України, зокрема пов'язаними з профілізацією старшої школи і необхідністю розроблення нового змісту, форм і методів навчання іноземних мов старшокласників. Доцільність розроблення змісту елективного курсу «Моя Франція» обумовлюється потребою розвитку в учнів пізнавального інтересу до культури кра-

їн, мова яких вивчається, підвищенням у них рівня мотивації до вивчення французької мови, розширення їхнього кругозору.

НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО КОНСТРУЮВАННЯ ЗМІСТУ ЕЛЕКТИВНИХ КУРСІВ З ІНОЗЕМНИХ МОВ ДЛЯ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ

Т. К. Полонська, к. пед. н.

Елективні курси (елективи) є одним із важливих складників профільного навчання іноземної мови учнів старших класів, елементом варіативної частини змісту шкільної іншомовної освіти.

Електив має відображати якісну відмінність від профільного курсу, не дублюючи його змісту. Добір змісту елективного курсу залежить від цілей і завдань цього курсу: поглиблення або розширення профільного курсу, здійснення міждисциплінарної інтеграції, реалізація прикладної спрямованості навчання в межах профілю (тобто орієнтація навчання на засвоєння елементарних основ майбутньої професійної діяльності) тощо.

Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти чітко визначає зміст іншомовної освіти на базовому і профільному рівнях, який виражено у предметних компетентностях: мовленнєвій, мовній (лінгвістичній), соціокультурній і діяльній.

Компоненти змісту елективних курсів визначаються відповідно до зазначених у цьому документі компетентностей у трьох аспектах: предметному, процесуальному і мотиваційному.

Засадами для добору тем спілкування слугують потреби і мотиви школярів у відповідній сфері, у якій здійснюється навчання. У тематику елективних курсів до особистісної, публічної та освітньої сфер спілкування додаються соціокультурна і професійно орієнтована сфери.

Для задоволення комунікативних потреб старшокласників з їхніми прогнозами на майбутню професійну діяльність значну роль відіграють навчально-мовленнєві ситуації, які диференціюються як за змістом, так і за умовами прогнозованого їх використання (наприклад, досвід майбутньої професійної діяльності).

Важливим елементом змісту культурологічного спрямування навчання є енциклопедичні (ознайомлення з культурою країни, мова якої вивчається) і культурологічні фонові (знання реалій, прийнятих у спілкуванні в країні, мова якої вивчається) знання.

Добір текстів для елективних курсів з іноземних мов здійснюється на основі таких критеріїв: автентичність, інформативність, пізнавальна цінність, проблемність, міжкультурна спрямованість, прагматичність, функціональність, відповідність змісту текстів віковим особливостям та інтересам учнів.

Провідним компонентом змісту елективних курсів є досвід творчої діяльності учнів (уміння виявляти проблеми і вирішувати їх), оскільки через